

Desentralisert kompetanseutvikling i Oasen-skolene

Søknad og plan for gjennomføring av desentralisert kompetanseutvikling for skoleåret 2024-25

30. januar 2024

Bakgrunn for desentralisert ordning

Stortingsmelding 21 «Lærelyst - tidlig innsats og kvalitet i skolen» fra 2017 gir en bakgrunn for den desentraliserte ordningen og beskriver grunnlaget for endringen i kvalitets- og kompetanseutvikling. Departementet mener at evalueringene av tidligere satsinger, viser tre hovedutfordringer med nasjonale kompetansetiltak:

- Når tiltak planlegges og settes i gang på nasjonalt nivå, blir ikke tiltakene godt nok tilpasset lokale behov. Det skapes ikke tilstrekkelig forankring.
- Det tas ikke nok hensyn til at implementering er krevende og tar tid.
- Informasjon om tiltak må gjennom mange ledd før den når dem som skal gjennomføre tiltakene.

Sentrale myndigheter har på bakgrunn av dette lagt opp til at mer av utviklingsarbeidet legges til regionalt og lokalt nivå og at det skal ta utgangspunkt i lokale behov og prioriteringer.

Oasen-skolene utgjør et lite nettverk - med de styrkene og utfordringene dette innebærer. Nettopp ved å være et lite nettverk sikrer vi mulighet for å tilpasse tiltakene til de lokale behovene og å skape god forankring. I et lite nettverk har vi også nærhet til praksis og tiltakene må gjennom få ledd før de skal gjennomføres. Samtidig må vi stadig spørre oss om vi har god nok kompetanse i nettverket til å nå de målene vi setter oss. Partnerskap med UH-sektoren er med og bidrar til å øke denne kompetansen, slik at skolene både kan ha handlingsrom og evne til å ta tak i det som ikke fungerer, og til å videreutvikle det som fungerer godt.

Organisering

Nettverket Oasen-skolene

Oasen-skolene er et nettverk av friskoler som består av seks grunnskoler og en videregående skole. En av grunnskolene ligger i Telemark og har sitt eget samarbeid med USN. Til sammen ligger skolene i fire ulike kommuner: Kristiansand, Lindesnes og Vennesla i Agder, samt Skien i Telemark. De seks skolene i Agder søker om midler til kompetanseutvikling i Agder, mens Oasen skole Grenland søker om midler i Telemark.

Oasen skole Birkelid	Oasen skole Grenland	Oasen skole Mandal	Oasen skole Strømme	Oasen skole Vennesla	Oasen skole Vågsbygd	Oasen VGS Vennesla
1.-10. trinn 222 elever	1.-10. trinn 98 elever *	1.-10. trinn 110 elever	1.-10. trinn 168 elever	1.-10. trinn 84 elever	1.-10. trinn 39 elever	Vg1-Vg3 45 elever

* søker om dekom-pmidler i Telemark

Gjennom rektormøter deltar rektorene i de seks grunnskolene i de respektive kommunale nettverkene. Pedagogisk utvikler deltar i eget nettverk for blant andre UiA og utviklingsveiledere i Agder. På denne måten har skolene også gode berøringspunkt med den skolebaserte kompetanseutviklingen i sine nærmiljø.

Prosjektgruppe:

Lokal prosjektgruppe for desentralisert kompetanseutvikling i Oasen-skolene består av representanter fra skoleeier (ved pedagogisk utvikler i Oasen skole Holding), skolene (ved ressurslærere og ledelse) og UH-sektoren.

Prosjektgruppemøter holdes 2-3 ganger i halvåret. Rektorene samles i tillegg til møter en gang i måneden. I tillegg har pedagogisk utvikler egne møter med ressurslærere ved behov.

Formålet med prosjektgruppa er å bidra til forankring, retning, kvalitetssikring av kompetansetiltak og utvikling av profesjonsfaglige fellesskap.

Partnerskap

Desentralisert ordning for kompetanseutvikling skal bidra til at skoleeiere gjennomfører kompetansetiltak i samarbeid med universitet og høyskoler. Denne samskapingen skal bidra til at skoler og UH-sektor utvikler kompetanse i fellesskap. De tildelte midlene fordeles med 50% til UH og 50% til nettverket.

De fem grunnskolene i Agder inngår partnerskap med Universitetet i Agder, mens Oasen skole Grenland inngår partnerskap med Universitetet i Sørøst-Norge.

Avtalene er utarbeidet i dialog med nettverket og Samarbeidsforum, og avtalene tar sikte på en langsiktighet i partnerskapet.

Intern organisering på UiA

UiA har en intern styringsgruppe som skal bidra til forankring av tilskuddsordningene på UiA. Styringsgruppen ledes av dekan for lærerutdanningene og består av dekan for fakultet for humaniora og pedagogikk, samt et utvalg instituttledere, vitenskapelige som jobber i ordningene og en tillitsvalgt fra en av fagforeningene.

Den daglige driften av tilskuddsordningene ivaretas av faglig leder og to koordinatører som jobber tett med nettverkene for å kartlegge, planlegge, gjennomføre og evaluere aktivitetene i tilskuddsordningene.

Faglig leder og koordinatorene gjennomfører semestervise møter med vitenskapelige/utviklingspartnere som jobber i de ulike ordningene og de ulike nettverkene. Hensikten med disse møtestedene er å forankre, kvalitetssikre og utvikle partnerskapet og bidra til at kunnskapen og erfaringene fra arbeidet i partnerskapet tilbakeføres til de ulike lærerutdanningene og andre relevante profesjonsutdanninger. Faglig leder for tilskuddsordningene møter også jevnlig i ledermøtene for lærerutdanningene.

UiA har opprettet en arbeidsgruppe bestående av representanter fra spesialpedagogisk-,

allmenpedagogisk- og helse- og sosialfaglige utdanninger for å sikre det tverrfaglige oppdraget i kompetanseløftet. Mandatet til arbeidsgruppen er:

- Bidra til forankring av kompetanseløftet på UiA
- Bidra ifb med vurdering av søknader
- Følge eksterne bidrag (eksempelvis Statped /RVTS/Dysleksi Norge) og bidra til å avklare hva UiA trenger av kompetanse videre
- Faglige bidrag inn i ordningen
- Bidra til å finne andre relevante utviklingspartnere i eget fagmiljø
- Bidra inn i evaluering av ordningen

Fokusområder på UiA

Langsiktighet

UiA jobber med å finne utviklingspartnerne som kan jobbe langsiktig i samme nettverk for å sikre best mulig kontinuitet i utviklingsarbeidet.

Forutsigbarhet

UiA tilstreber at hvert nettverk har en hovedkontaktperson, kalt UP1 som har i oppgave å være i tett dialog med koordinatorene for nettverket i forhold til overordnet planlegging, gjennomføring og evaluering av utviklingsarbeidet.

Bærekraft

UiA har i dialog med nettverkene gjennomgått økonomien og avklart ressursnivået som UiA kan bidra med innenfor de økonomiske midlene som tildeles.

Vurdering av kompetansebehov

Situasjonsbeskrivelse

Tiltakene i desentralisert kompetanseutvikling skal være forankret i lokale behov, de skal treffe flest mulig lærere/ansatte og ha direkte innvirkning på elevenes læring. Oasen-skolenes mål og tiltak knyttet til kompetansehevingen i perioden 2021-2023 har vært rettet mot lesing som grunnleggende ferdighet. Parallelt har skolene søkt å øke kapasiteten for videre endring og organisasjonsutvikling. Hvordan skolene har jobbet i perioden 21-23 kan kort fremstilles slik:

Kartlegging av behov	Målformulering	Tiltak i partnerskap med UH	Organisasjonslæring	Evaluering av effekt
Analyse av trivselsundersøkelser og av nasjonale prøver SWOT-analyse på skolene Tilstandsrapporter for skolene	“Alle lærere bruker lesing aktivt i alle fag, hver ser på seg selv som leselærer og kan avdekke hva den enkelte elev trenger.”	Øke kompetanse knyttet til - analyse av nasjonale prøver - gode strategier og metoder knyttet til lesing -inkluderende undervisning - hvordan være en kritisk leser	Prosjektgrupper der UH deltar. <u>Fixens rammeverk</u> for implementering anvendes i rektormøter og i samarbeid med ressurslærere.	Nasjonale prøver. Lærernes analysearbeid og oppfølging er like mye gjenstand for evaluering som elevenes resultater. Evaluering i prosjektgruppa:

Refleksjoner i prosjektgruppa og i lederteamet.		Utarbeidelse av en brukervennlig leseplan. Høst -23: Parallelt med videre implementering knyttet til lesesatsing forbereder ledere seg på <u>Kartlegging og analyse i barnehage og skole</u>	Samarbeids- og lesestrategier fra leseplanen anvendes i personalmøter og i rektormøter. Møtepunkt mellom pedagogisk utvikler og ressurslærere sikrer bedre forankring på skolene.	Hvordan anvendes leseplanen på enhetene? Elevundersøkelse og klassetrivsel. Uformell undersøkelse via Google skjema -i personalet -i elevgruppa Medarbeidersamtaler bidrar til feedback og lojalitetsmåling
---	--	--	--	--

Noe av erfaringen skolene har høstet fra dekomp-arbeidet, er at alle ansatte må ta aktivt del i det profesjonelle læringsfellesskapet for at vi skal nå målene. I evalueringen av perioden legges det vekt på at satsingen i stor grad har bidratt til at det overordnede målet knyttet til lesing har blitt nådd og at tiltakene har fungert etter hensikten. Det er variasjoner mellom de enkelte skolene og innad på skolene, men motivasjon og administrative ressurser som sikrer god videreføring er til stede. Samtidig erkjenner prosjektgruppa at vi har et utviklingspotensial knyttet til arbeidet med god kartlegging. Skolene søker derfor i større grad å involvere personalet i forkant av videre utviklingsprosjekt, og vil på denne måten bidra til bedre forankring.

Vurdering av videre kompetansebehov for målgruppene

Med bakgrunn i erfaringene skolene har høstet av kompetansetiltakene så langt, og med forståelse for viktigheten av å ha et informert grunnlag før skolene går i gang med nye utviklingsprosjekt, valgte prosjektgruppa våren 2023 at kursen skulle dreies mot skolebasert vurdering fra og med 2024.

Nettressursene utarbeidet av dosent Per Einar Garmannslund (tidl. UiA, nå NLA) har vært nyttige for ledergruppa, med tanke på å forberede seg på å bruke ståstedsanalysen som hjelp til å finne ut hva som kan være viktige utviklingsmål for den enkelte skole. I samarbeid med UiA og USN, søker skolene å videre styrke det systematiske kartleggings- og analysearbeidet.

Å utvikle god praksis knyttet til skolebasert vurdering vil således være et mål i seg selv for den kommende perioden. I tillegg vil analysearbeidet som gjøres være et viktig redskap for vurdering av videre kompetansebehov. Data som fremkommer, vil være gjenstand for refleksjon i:

- Rektormøter
- Prosjektgruppemøter
- Personal- og teammøter
- I elevråd

Mål

Sektormål for grunnskole

Regjeringen har høye ambisjoner knyttet til skoleansatte sin kompetanse. Disse målene følges opp av statlige tiltak og kompetanseordninger. Sektormål for grunnskole er følgende:

- Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø
- Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial
- De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
- Alle lykkes i opplæringen og utdanningen

Målformulering for Oasen-skolene for perioden 2024:

Det er for å oppfylle de overordnede målene Oasen-skolene søker å bygge den analysekompetansen som skal til for å sikre lokal forankring og valg av passende tiltak i videre utviklingsarbeid. Alle skolene har derfor lik målformulering for det kommende arbeidet:

“Lærere og ledere ved skolene tar aktivt del i det profesjonelle læringsfellesskapet og har evne til å vurdere egen praksis for å møte enkeltelever og elevgrupper best mulig. Lederne jobber strategisk for å legge til rette for dette.”

Dette målet innebærer at skolene, under veiledning fra UH-sektoren, vil gå igjennom en prosess hvor kompetansebehovet kartlegges og hvor analyser gjennomføres og forankres i personalet. Når behovene er avdekket, søker skolene, i samarbeid med universitetene, å etablere hensiktsmessige tiltak og dessuten gode modeller for videre kompetanseutvikling. Hensikten er at disse skal bidra til god kvalitet i utviklingsarbeidet både i nettverket og på den enkelte enhet.

Plan for arbeidet

Langsiktig plan:

I Overordnet del av Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 legges det vekt på at god skoleutvikling krever rom for å stille spørsmål og lete etter svar og et profesjonsfellesskap som er opptatt av hvordan skolens praksis bidrar til elevenes læring og utvikling. Det legges også vekt på at alle ansatte i skolen må ta aktivt del i det profesjonelle læringsfellesskapet for å videreutvikle skolen. Dette er en lovpålagt oppgave skolene våre ønsker å ta på alvor, og det vil innebære at kultur og praksis kan være formbar over tid. Oasen-nettverket har brukt høsten 2023 på å planlegge og forberede lederne på arbeid med skolebasert vurdering fra og med 2024. Vi ser for oss en følgende grovskisse til plan fremover:

- Vår 2024: Skolene går i gang med skolebasert vurdering.
 - Agder-skolene benytter seg av Ståstedsanalysen under veiledning av Mariette Aanensen og Birgitte Wegeland fra UiA.

- Oasen skole Grenland forsker på egen virksomhet, under veiledning av Anne Liv Kaarstad Lie fra USN.
- Høst 2024: Tiltaksfase
 - Universitetene og skolene jobber videre med refleksjon knyttet til hvordan de kan møte behovene som avdekkes og utarbeider plan for 2025.
 - Denne planen omfatter gode modeller for utviklingsarbeid på skolene og i nettverket.
- Vår og høst 2025: Videreføring
 - Tiltak videreføres ut skoleåret 2025, eller så lenge det er hensiktsmessig ut fra målsettingen
 - Skolene har videre fokus på "å stille seg selv og andre utforskende og åpne spørsmål for å finne svar som kan bidra til læring og utvikling" (Ref. Udirs sider om kjennetegn på kompetanseutvikling)
 - Ny runde med Ståstedsanalysen/forskning på egen praksis kan vurderes etter modell fra vår -24

Skolene har faste systemmøter og systemdager med PPT, og de vil være viktige samarbeidspartnere i den videre skoleutviklingen.

Kompetanseløftet

Siden kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal omfatte hele laget rundt barnet og elevene, er det naturlig for skolene å være tilknyttet de lokale kommunale nettverkene i dette arbeidet. På denne måten sikres god dialog og nettverksbygging med nærliggende skoler, PPT, barnevern og andre sentrale aktører. Skolenes ledelse må sikre nødvendig sammenheng og synergi mellom de ulike kompetanseordningene.

Organisering av prosjektet og ulike ansvarsområder

Her jobber vi primært med 2024 for øyet, men med langlysene på med tanke på det videre arbeidet.

Oasen-skolene i Agder:

Vår 2024: Forarbeid og analyse

- Skolene:
 - Ressurslærere og rektorer på den enkelte skole blir enige om tidspunkt og ressursbruk knyttet til gjennomføring av ståstedsanalysen i løpet av januar.
 - Forarbeid:
 - Personalmøte hvor ansatte introduseres for skolebasert vurdering og hvor personalet bidrar til utvelgelse av hovedområder i analysen
 - Personalmøte med vekt på forberedelse av gjennomføringen og hvor sentrale begreper løftes fram
 - Gjennomføring:
 - Kartleggingen gjennomføres i personalmøte eller på teammøter
 - Siste frist for gjennomføring er 4. april
 - Analyse:
 - Rektorene ser på resultatene sammen. Hva peker seg særlig ut som områder å løfte fram i personalet?

- Minst to personalmøter på hver enhet settes av til analyse av kartleggingen og refleksjon i personalet.
- UiA: Veiledere bidrar primært inn i rektornettverket og inn mot den enkelte rektor.
 - Januar: Delta på rektormøte. Samsnakke om utfordringer og plan for våren.
 - Februar/mars: Samtale/veiledning med de enkelte rektorene
 - April: Veiledning knyttet til analyser av kartleggingene som er gjennomført.
 - Foreslå og gjennomføre videre tiltak og modeller for utviklingsarbeid
- Prosjektgruppemøte
 - På slutten av skoleåret vurderer skolene sammen med universitetene hvordan vi legger opp videre utviklingsarbeid.
- Rektormøter:
 - Bidrar til erfaringsutveksling på lederplan
 - Hva kan Agderskolene og Oasen skole Grenland lære av de svært forskjellige måtene å vurdere egen praksis på?

Høst 2024: Tiltaksfase

- Skolene:
 - Ressurslærere og rektor på den enkelte skole har fokus på konkrete tiltak knyttet til sin enhet
 - Gode modeller for skoleutvikling benyttes i arbeidet.
 - Ledelsen legger plan for videre utviklingsarbeid vår-25
- UiA:
 - Veileder skoleledelse og evt. ressurslærere knyttet til utviklingsarbeidet i rektormøter
 - Samtale/veiledning med den enkelte rektor
 - Deltar på den enkelte enhet dersom det oppleves hensiktsmessig
 - Bidrar til å legge en god plan for vår-25
- Prosjektgruppemøter:
 - Prosjektgruppemøter benyttes til erfaringsdeling og fokus på implementeringskvalitet knyttet til gode lærende møter.
 - Evaluering av prosjektet så langt
 - Utvikle plan for vår 2025
 - Bør tiltaksfasen fortsette?
 - Når skal ny ståstedsanalysen gjennomføres?
 - Legges det opp til annen form for skolebasert vurdering?
- Rektormøter: Bidrar til erfaringsutveksling på lederplan
 - Erfaringsdeling og fokus på implementeringskvalitet og gode lærende møter
 - Fixens modell for implementering anvendes

2025: UiA og skolene jobber videre med refleksjon knyttet til hvordan skolene skal møte behovene som avdekkes og utarbeider plan for 2025.

Oasen skole Grenland:

Vår 2024: Forskning på egen praksis

- Skolene:
 - Ressurslærere og ledelse blir enige om tidspunkt og ressursbruk knyttet til forskning på egen praksis i løpet av januar.
 - Tema for forskningsarbeidet er: "Verdier i skolens praksis, eller praksis basert på skolens verdier?"
 - Personalet innhenter data og analyserer eget arbeid og kommer fram til prinsipper for inkluderende læringsmiljø og tilpasset opplæring.
- USN:
 - Januar: Delta på prosjektgruppemøte. Samsnakke om utfordringer og plan for våren.
 - Februar/mars: Samtale/veiledning med skolens ledelse
 - Veileder skolen i forskning på egen praksis og bidrar i analyseprosessen på skolen
- Prosjektgruppemøte
 - På slutten av skoleåret vurderer skolene sammen med universitetene hvordan vi legger opp videre utviklingsarbeid.
- Rektormøter:
 - Bidrar til erfaringsutveksling på lederplan
 - Hva kan Agderskolene og Oasen skole Grenland lære av de svært forskjellige måtene å vurdere egen praksis på?

Høst 2024: Ledelse/USN vurderer om forsknings- og analysefasen skal fortsette, eller om planen kan samsvare med Agder-skolenes arbeid.

2025: Universitetene og skolene jobber videre med refleksjon knyttet til hvordan skolene skal møte behovene som avdekkes og utarbeider plan for 2025.

Økonomi:

Samarbeid med UiA	
Kostnad UiA	140 000
Andre samarbeidspartnere og utgifter	
Veiledning og kursing av rektorer og skoleledelse.	60 000
Anbefalt litteratur fra UiA	20 000
Støtte til ressurslærere	60 000
	140 000
Egenandel (minimum 30%)	
Intern administrasjon og oppfølging av Dekomp-ordningen	200 000
Frikjøp av ansatte til kursdeltakelse samt vikarutgifter	30 000
	230 000
Totalt	
Total sum	510 000
Sum søkt til utbetaling (UiA og Oasen skole Holding)	280 000

Kilder:

LK-20: [Overordnet del av læreplanverket](#)

Stortingsmelding 21: [«Lærelyst - tidlig innsats og kvalitet i skolen» fra 2017.](#)

UDIR: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/>

UIA: [Kartlegging og analyse i barnehage og skole](#)

Utdanningsforskning.no: [Dean Fixens rammeverk for god implementering](#)

Foto:

Anita Tangstad og Kent-Ruben Andersen